

Uniwersytet Łódzki
Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny
Katedra Ekonometrii Przestrzennej
mgr Edyta Żmurkow

Wpływ innowacyjności gospodarki na regionalne rynki pracy w Polsce

Praca doktorska napisana pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Jadwigi Sucheckiej, promotor pomocniczy: dr inż. Artur Gajdos

STRESZCZENIE

Głównym celem pracy jest **identyfikacja poziomu elastyczności polskiego rynku pracy, rozumianej jako występowanie procesów dostosowawczych, w kontekście oddziaływania innowacyjności oraz szoków egzogenicznych (epidemia COVID-19, nasilone ruchy migracyjne).**

W **rozdziale pierwszym** przedstawiono podstawowe definicje związane z pojęciem innowacji oraz omówiono różne podejścia stosowane w interpretacji znaczenia innowacyjności. Zaprezentowano także podstawowe metody pomiaru innowacyjności oraz dokonano oceny jej poziomu w Polsce w oparciu o wartości syntetycznego wskaźnika innowacyjności wyznaczanego w ramach rankingu *European Innovation Scoreboard* (EIS) oraz *Regional Innovation Scoreboard* (RIS).

Rozdział drugi poświęcono najważniejszym zagadnieniom związanym z rynkiem pracy. Zaprezentowano w nim definicje oraz przekroje i klasyfikacje stosowane w analizach rynku pracy oraz zawarto przegląd najważniejszych koncepcji teoretycznych, istotnych z punktu widzenia zmian w strukturze popytu na pracę. Szczególną uwagę skupiono na teoriach akcentujących konieczność uwzględnienia w badaniach i analizach zmian strukturalnych rynku pracy wskaźników odnoszących się bezpośrednio do innowacji i postępu technicznego, tj. koncepcji zmiany technologicznej faworyzującej wysokie kwalifikacje (SBTC) oraz koncepcji postępu technicznego ukierunkowanego na rutynizację (RBTC).

Celem **rozdziału trzeciego** było omówienie najważniejszych czynników, jakie w ostatnich latach najsilniej kształtowały sytuację na krajowym oraz regionalnych rynkach pracy w Polsce. Odniesiono się zarówno do czynników długookresowych, wywołujących stosunkowo stabilne tendencje zmian w strukturze zatrudnienia, takich jak postęp technologiczny oraz wyzwania klimatyczne, jak i przyjmujących postać szoków egzogenicznych, tj. epidemii COVID-19 oraz nasilonych ruchów migracyjnych wywołanych niestabilną sytuacją geopolityczną w regionie.

W **rozdziale czwartym** zaprezentowano wyniki badań empirycznych obejmujących identyfikację długookresowych tendencji liczby i struktury pracujących w Polsce w latach 1995-2021 w przekroju sektorowym, kwalifikacyjno-zawodowym i wojewódzkim oraz weryfikację ich zgodności z przewidywanymi kierunkami zmian określonymi na podstawie prognoz zatrudnienia. Badanie to pogłębiono szczegółową analizą zmian w poziomie zatrudnienia, jakie nastąpiły w okresie wystąpienia szoków egzogenicznych, tj. epidemii COVID-19 i fali migracji związanej z rosyjską inwazją na Ukrainę. Uzyskane wyniki potwierdziły występowanie przekształceń wskazujących na dostosowywanie struktury pracujących na polskim rynku pracy do potrzeb

innowacyjnej gospodarki oraz wpływ szoków egzogenicznych występujących w otoczeniu na stan i strukturę zatrudnienia w Polsce.

Celem **rozdziału piątego** była identyfikacja reakcji poszczególnych grup pracujących w zakresie ich aktywności zawodowej oraz ich wrażliwości na oddziaływanie sytuacji epidemicznej w zależności od posiadanych cech demograficzno-społecznych i zawodowych oraz próba określenia czynników zwiększających prawdopodobieństwo konieczności czasowego niewykonywania pracy spowodowanej wystąpieniem epidemii COVID-19. Osiągnięciu powyższych celów służyła przekrojowo-czasowa analiza zmian struktury zatrudnienia w latach 2019-2021 przeprowadzona w wyniku dogłębnej eksploracji baz danych BAEL oraz oszacowanie modelu regresji logistycznej, wykorzystującego dane z powyższych baz.

W **podsumowaniu** niniejszej dysertacji zawarto podsumowanie przeprowadzonych badań teoretyczno-poznawczych i empirycznych, przedstawiono syntetyczne odpowiedzi na pytania badawcze postawione w pracy oraz zaprezentowano sposób weryfikacji poszczególnych hipotez badawczych.